

tienter med henblik på at skabe mere overskud og bedre kvalitet i deres behandling på sygehusene og ved rehabiliteringen i eget hjem. Handlingsplanen skal føre til reelle forbedringer på de medicinske afdelinger, som kan mærkes i det daglige af de indlagte patienter. I Socialdemokratiets finanslovsforslag for 2005 er der derfor anvist et finansieringsgrundlag på 200 mio. kr. årligt til en oprustning af sygehusenes medicinske afdelinger, jf. »Investering i fremtiden: forslag til finanslov 2005, Socialdemokratiet, 2004«.

Bemærkninger til forslaget enkelte bestemmelser

1. Udbygning af kapaciteten på de medicinske afdelinger

En udbygning af kapaciteten på de medicinske afdelinger er nødvendig for at minimere risikoen for overbelægning på afdelingerne. Socialdemokratiet finder det uacceptabelt, når ældre patienter ender i senge på sygehusenes gangarealer, fordi der er for få disponible senge på stuerne.

På landets medicinske afdelinger er problemer med overbelægning ikke desto mindre særdeles velkendt. Ofte skal der ikke mere til end en influenzaepidemi, før ældre patienter henvises til sengepladser på gangene. Så sent som i januar 2004 måtte brandtilsynet tilkaldes på de medicinske afdelinger på flere danske sygehuse, fordi patienter spærrede for brandudgangene. (Se bl.a. artikel i Jyllands Posten 21. januar 2004, 8. sektion, side 2, »Hospital må bruge brandvagter«).

Overbelægning begrænser sig dog langtfra til enkelte årstider eller sygehuse. Tværtimod viser belægningsdata fra amterne, at der hyppigt forekommer overbelægning på landets medicinske afdelinger.

Eksempelvis ligger belægningsstallene på sygehusene i H:S i 2003 langt over de 85 pct., som almindeligvis anbefales, hvis overbelægning skal undgås, samtidig med at afdelingerne skal bevare en høj produktivitet. Det gælder i særdeleshed for afdelinger med mange ældre patienter. Reumatologiske afdelinger (gigtbehandling m.v.) har således belægningsprocenter mellem 95,65 og 105,12, mens geriatriske afdelinger (behandling af aldersrelaterede sygdomme) har belægningsprocenter på mellem 95,20 og 104,70. Det siger sig selv, at med gennemsnitlige belægningsprocenter omkring og over 100 pct. er overbelægninger på sådanne afdelinger mere regelen end undtagelsen.

Medicinske afdelinger har generelt højere belægning end de kirurgiske afdelinger. Sundhedsstyrelsens opgørelser viser, at på landsplan har de medicinske afdelinger gennemsnitlige belægningsprocenter på 96, mens de kirurgiske belægningsprocenter i gennemsnit

er nede på 86 (jf. »Virksomheden ved sygehuse 2001«, Tabel A-5, Sundhedsstyrelsen 2003). Der skal således sikres en betydelig styrkelse af kapaciteten på de medicinske afdelinger, før de gennemsnitligt opnår en bæredygtig belægning, der svarer til de kirurgiske afdelingers.

Socialdemokratiet mener, at ældre med gigt-, lunge- og hjerteproblemer eller andre aldersrelaterede sygdomme skal garanteres en regulær sengeplads, når de bliver indlagt på et af landets sygehuse. En landsdækkende handlingsplan for ældre medicinske patienter skal derfor omfatte en udbygning af kapaciteten på sygehusenes medicinske afdelinger, så der sikres en bedre balance mellem behov og kapacitet.

2. Forbedring af personalerekruttering og -fastholdelse på medicinske afdelinger

Den nationale handlingsplan skal komme med initiativer til at forbedre rekrutteringen og fastholdelsen af social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker og læger på sygehusenes medicinske afdelinger. Socialdemokratiet finder det uacceptabelt, at normerede sengepladser må lukkes ned, og at ældre patienter må undvære basal pleje på grund af problemer med at finde tilstrækkeligt med personale.

Arbejdet på medicinske afdelinger er ofte fysisk og psykisk slidsomt med mange plejekrævende ældre og et usædvanligt arbejdspress. Et stort antal akutte indlæggelser gør det svært at planlægge arbejdet for de ansatte. Mange ledere er ansat alene på baggrund af deres sundhedsfaglige uddannelse og ikke på baggrund af en lederuddannelse eller ledelseskvalifikationer, hvilket hindrer udnyttelse af alle personalegrupper.

Medicinske afdelinger står derfor over for særlig store udfordringer med at rekruttere den fornødne bemanning til at sikre patienterne en god pleje og behandling. Mange afdelinger må ty til dyre vikarservicer for at udfylde normeringerne. Ofte er det nyuddannede sygeplejersker, som bemander de medicinske afdelinger på sygehusene.

Det betyder, at de medicinske afdelinger har en uforholdsmæssigt stor personaleudskiftning, hvilket i høj grad går ud over patienterne. Internationale undersøgelser viser, at afdelinger med stor udskiftning af medarbejdere oplever en højere patientdødelighed og længere indlæggelsestid end afdelinger, hvor der sker en mere begrænset udskiftning af plejepersonalet (jf. Dansk Sygeplejeråd 2003, »Bedre sygepleje på sygehusene – tre veje til mere sundhed for pengene«).

Sundhedsstyrelsens seneste stillings- og vakancetælling fra 2002 dokumenterer samtidig, at der er lægemangel på mange medicinske afdelinger, og i alt